

BİLİRKİSİ ve DENEY EK RAPORU

RAPORU HAZIRLAYAN
DENEYİ ve RAPORU İSTEYEN

: Prof. Dr. Salih CENGİZ
: T.C. İSTANBUL ANADOLU 4.AĞIR CEZA
MAHKEMESİ

SORUŞTURMA NUMARASI
RAPOR TARİHİ
İNCELEME KONUSU

: 2014/ 188E
: 24.12.2014
: Soruşturmaya konu iki adet CD üzerindeki
yazılardan mürekkep analizi ile başka bir yerden
kopyalanıp kopyalanmadığının ve mürekkep
yapı ve yaşıının tespiti.

SORU:

T.C İSTANBUL ANADOLU 4. AĞIR CEZA MAHKEMESİ'NİN 2014/188E numaralı dosyasındaki iki adet CD üzerindeki yazıların optik ve spektroskopik yöntemlerle yapılacak incelemeyle, CD üzerinde bulunan yazıların başka bir yerden kopyalanıp alet yardımıyla aktarılıp aktarılmadığının tespiti ve Süha Tanyeri antetli kağıtlarda kullanılan kalem mürekkebinin yapı ve yaşıının tespiti istenmektedir.

İNCELEME KONUSU BELGE

CDler üzerindeki "K.özel" ve "Or.K-na" yazılarının Süha Tanyeri antetli kağıtlar üzerindeki harflerden kopyalanıp alet yardımıyla CD üzerine aktarılıp aktarılmadığının ayrıca Şekil-2'de gösterilen antetli kağıtlar üzerinde kırmızı oklarla gösterilen kısımlardan alınan örneklerden kalem mürekkebinin yapı ve yaşıının analizi.

Şekil-1 CD -11 ve CD-17

Örnek Alma:

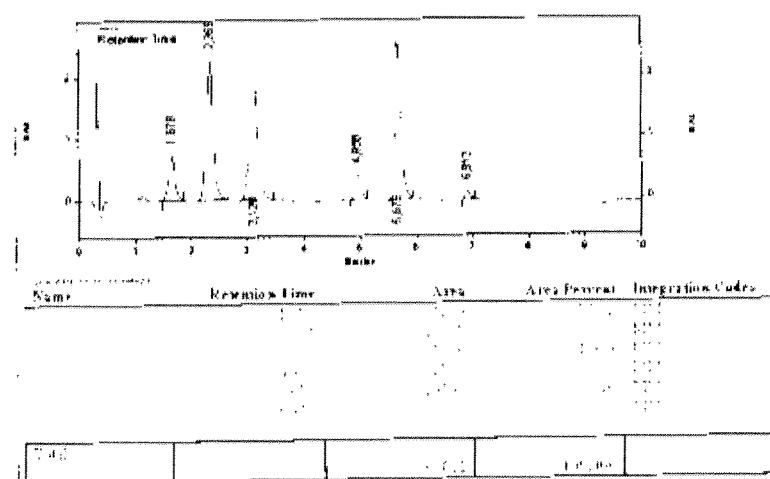
Mürkəp yapısı ve zamana bağlı solmasının incelemesi için belgenin işaretli bölgelerinden Uni-Core-1,20 model punch (delgi aleti) vasıtası ile sorgulanan yazı mürekkepleri olan; Şekil-2'de antetli kağıtlar üzerinde kırmızı renkli ok ile gösterilen 1496 numaralı sayfadaki "Kullanacağımız kuvvetlerin" yazısındaki "L" harfinden ve aynı sayfada ikinci paragraftaki birinci satırдан, 1502 numaralı sayfada "A4..." yazan kısımdan ve 1510 numaralı sayfadaki "4 ne .." yazan aynı ayrı (Şekil-2'deki OKLA işaretli yerler) ikişer adet delgi örneği alınmıştır. CD yüzeyleri örnek almaya elverişli olmadığından CD'lerin üzerinden mürekkep örnek alınamamıştır.

Kimyasal Analiz

Bu örnekler, yüksek performanslı sıvı kromatografi (HPLC) yöntemi ile, mürekkebi oluşturan renklendirici moleküllerin dolayısıyla mürekkebin bileşimi ve mümkünse yaşlarını karşılaştırılmak üzere analiz deneyleri yapılmıştır. Analiz deneysleri standart maddeler olarak tetrametil pararozanilin(TPR), metil viyole(MV), kristal viyole(CV) ve viktorya mavisi (VB) karışımı mürekkep bileşimi cihaza tanıtılmış ve maddelerin nitelikleri bu sayede tanımlanmıştır. (Şekil-3 ve Şekil-4)

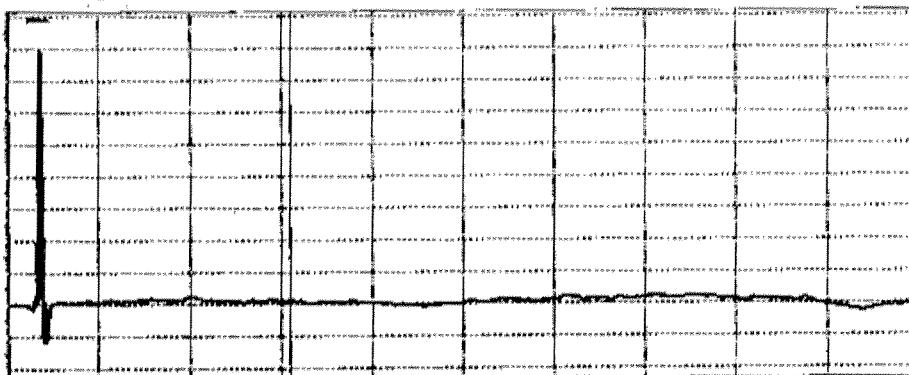
Şekil-3 Mürekkep yaşı analizinde kullanılan boyalar ve pigment standartlarının kromatogramı.

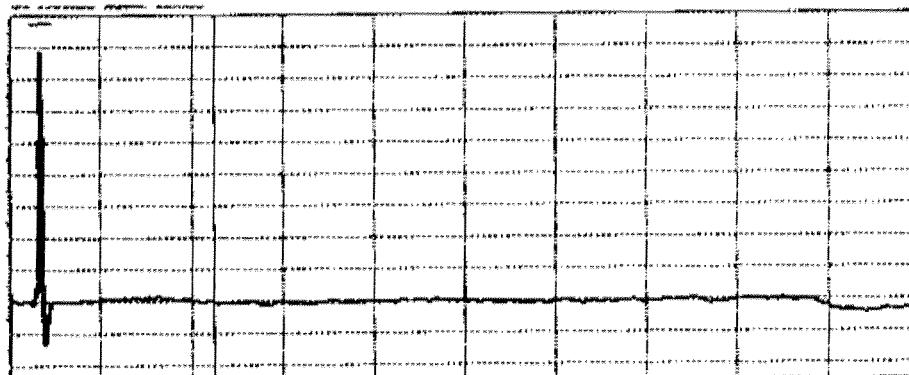
Şekil-4 Mürekkep yaşı tayininde kullanılan boyalar ve pigment standartlarının nicel analiz sonuçları.

KİMYASAL ANALİZ ve BULGULAR

- 1-) Deneye tabii tutulmuş olan belgede kullanılan mürekkeplerin organik çözücüde çözünmediği, dolayısıyla kalemde su bazlı bir mürekkep (dolma kalem vb.) kullanıldığından delillerinin elde edildiği.
- 2-) Deneye tabii tutulmuş olan belgede mürekkep yaşı tayininde kullanılan ana bileşenlerinin Viktorya mavisi, Kristal Viyole, Metil Viyole ve pararosanilin adıyla bilinen maddelerden herhangi birinin bölgesinde pik vermediği, dolayısıyla mürekkep boyasının buntardan herhangi biri olmadığından delillerinin elde edildiği (Şekil-5 ve Şekil-6) da gösterilmiştir.

Şekil-5 1496 numaralı sayfadan alınan örnek

Şekil-6 1502 numaralı sayfadan alınan örnek

A handwritten signature in black ink, appearing to read "J.W." or a similar initials.

STEREOMİKROSKOPİK ANALİZ ve BULGULAR

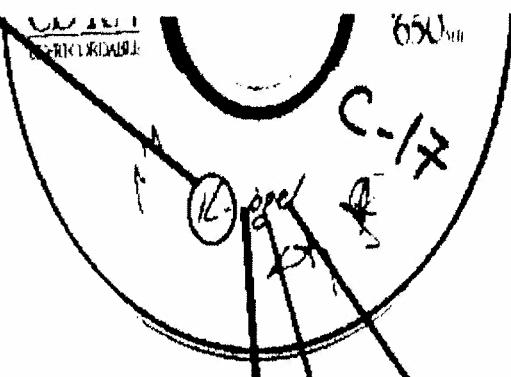
1-) İnceleme konusu 11 ve 17 no.lu CD'ler üzerinde "Or.K.na" ve "K.özel" yazısını, Süha Tanyeri antetli kağıtlardaki el yazılarındaki harfler ve bu harflerin şekil ve biçimlendirilmiş bakımından incelemesini yapan Y.Doç.Dr.Jale BAFRA'mın 13.06.2011 tarihli Bilirkişi Mütalaasındaki taşınma bulguları ve/veya tespitleri dikkate alınarak:

- 1- Bulgu karakter veya harflerinin stereomikroskopik olarak ölçümlendirilmesi yapılmıştır.
- 2- Ölçümlendirme için, bir karakter veya karakter grubu için iki referans değer tespit edilmiş ve mikroskop altında mikrometrik olarak boyutu(uzunluk veya çap) ölçülmüşür.
- 3- Aynı karaktere ait iki değerin oranı bulunmuştur. Bu oran, harfin veya harf grubunun taşınması esnasında büyümeye, küçülme veya diğer şekil değiştirmelerden etkilenmeyen ve taşınmada eşlik eden sabit değeri veya **Taşınma Eşlik Değeri (TED)** olarak tespit edilmiştir.
- 4- Harf veya karakter gruplarının orijinal belgedeki (TED) oranı, taşındığı yerdeki (TED) oranına bölündüğünde elde edilen değer, **Taşınma Sabit Değeri(TSD) =1 (bir)** olması durumunda karakter veya harfin aynı oranla taşındığı sonucu ve delili, TSD nin 1 (bir)den farklı değerde olması durumunda aynı oranla taşınmadığının matematiksel delili elde edilmiştir.
- 5- İncelenen harf veya karakter gruplarının orijinal belgedeki yerlerinin ve taşındığı tespit edilen yerlerin resimleri ve ilgili hesap tabloları aşağıdaki gibidir.

3-) 1502 nolu antelli kağıt

- ~~K-17~~ İst. emirleri:
- ~~Sef. Dursunbeyli, Bireyliler (kar-banresde)~~

C-17 nolu CD üzerindeki yazı

1503 nolu antelli kağıt

- Makri-Kotki ~~ve~~ ~~gölgelamo~~ ~~dağlar~~
Yunanistan'ın EYLÜS ~~köfaklı~~ ~~dağlarında~~ kuruş hediye
gesicilik meselesi imkan vermeden inşa eden
~~dağda~~ ~~dağda~~

1502 olarak numaralandırılmış defter sayfasındaki "K" harfi ölçüm sonuçları :

5456,495 µm	5001,340 µm	395,905 µm
Oran = $(5456,495) / (5001,340) = 1,1$		

[Handwritten signature]

C-17 üzerindeki "K" harfi ölçüm sonuçları :

6689,948 μm	6314,037 μm	423.179 μm
Oran = $(6689.948) / (6314.037) = 1.1$		

1503 numaralı defter sayfasında yazılı olan " Marki Kurki boğazlarına el atarak " yazısındaki "Z" harfi ölçüm sonuçları :

r1: 726.404 μm	r2: 1821845 μm	R1: 1749.412 μm	R2: 2963.128 μm	kalinlik : 567.461 μm
$r1 / r2 = (726.404 / 1821.845) = 0.4$		$R1/R2 = (1749.412 / 2963.128) = 0.6$		

C-17 üzerindeki "Z" harfinin ölçüm sonuçları :

r1: 1137.068 μm	r2: 2371.057 μm	R1: 2244.185 μm	R2: 3563.245 μm	Kalinlik: 585.954 μm
$r1/r2 = (1137.068) / (2371.057) = 0.5$		$R1/R2 = (2244.185) / (3563.245) = 0.6$		

1503 numaralı defter sayfasında yazılı olan " Marki Kırkı boğazlarına el atarak "
yazısındaki "el" yazısının ölçüm sonuçları :

5490.999 μm	2834.440 μm
Oran= $(5490.999) / (2834.440) = 1.9$	

C-17 üzerindeki "el" yazısının ölçüm sonuçları :

6634.501 μm	3392.633 μm
Oran = $(6634.501) / (3392.633) = 1.9$	

1503 numaralı defter sayfasında yazılı olan " Yunanistanın EVROS bölgesindeki "
yazısındaki "ö" harfinin ölçüm sonuçları :

r1: 650.023 μm	r2: 1632.289 μm	R1: 1748.981 μm	R2: 2878.277 μm	Kalınlık : 715.241 μm
r1/r2=(650.023) / (1632.289)= 0.4		R1/R2=(1748.981) / (2878.277)= 0.6		

C-17 üzerindeki ö harfin ölçüm sonuçları :

r1: 1141.082 μm	r2: 2471.205 μm	R1: 2064.815 μm	R2: 3439.924 μm	Kalınlık: 537.713 μm
$r1 / r2 = (1141.082) / (2471.205) = 0.5$	$R1 / R2 = (2064.815) / (3439.924) = 0.6$			

Y.Doç.Dr. Jale BAFRA'nın vermiş olduğu bilişki mütalaasında harflerin alım yerlerinin tespitlerinden yararlanılarak yapılan ölçümeler ve matematiksel olarak normalize edilen sonuçları aşağıda Tablo-1 ve Tablo-2'de gösterilmiştir.

Tablo-1 1510 numaralı sayfa ve C-11 numaralı CD üzerindeki yazıların karşılaştırılması

	1510 numaralı sayfa	C-11 numaralı CD	Taşınan Sabit Değer(TSD)
"K" harfi	K oran= 0.9	K oran= 0.9	1.0
"Or" yazan kısımdaki "O" harfi	$r1 / r2 = 0.4$	$r1 / r2 = 0.4$	1.0
	$R1 / R2 = 0.5$	$R1 / R2 = 0.5$	1.0

Tablo-2 1502,1503 numaralı sayfa ve C-17 numaralı CD üzerindeki yazıların karşılaştırılması

	1502 nolu sayfa	1503 numaralı sayfa	C-17 numaralı CD	Taşınan Sabit Değer(TSD)
"K" harfi	K oran = 1.1	-	K oran = 1.1	1.0
"ö" harfi	-	$r1 / r2 = 0.4$	$r1 / r2 = 0.5$	0.8
	-	$R1 / R2 = 0.6$	$R1 / R2 = 0.6$	1.0
"z" harfi	-	$r1 / r2 = 0.4$	$r1 / r2 = 0.5$	1.0
	-	$R1 / R2 = 0.6$	$R1 / R2 = 0.6$	1.0
"el" yazısı	-	oran=1.9	Oran = 1.9	1.0

Maddeler (pigmentler) hakkında Bilgi:

Bu maddeler ve tayin yöntemleriyle ilgili en geniş bilgi "Açıklamalı İçtihatlı BELGELERDE SAHTECİLİK SUÇLARI (2013), sayfa 111-145 Kabilay Taşdemir(yargıtay 11 ceza dairesi üyesi) kitabı" ve "Analytical methods for dating modern writing instrument inks on paper" Magdalena Ezcurra a, Juan M.G. Gongora a, Itxaso Maguregui b, Rosa tarafından derlenmiş ve **Forensic Science International** 197 (2010) 1-20. Dergisinde yayınlanmış makalededir. Bu kaynaklarda alınan maddelerin yaş tayini için ilgili kısmı Zamanla kristal viyole(CV) maddesinin metil viyole(MV) maddesine ve oradan tetrametil pararozanilin(TPR)e dönüşüm tepkimesidir. Bu tepkime aynı belge üzerinde aynı terkibteki mürekkeplerin bağlı yaş tayinleri başlığı altındadır. 1920 yılından beri kullanılan yöntemlerden biri olan yöntemin prensibi Özette aşağıdaki çerçeveye aittir.

Mürekkebe ilişkin temel kavramlar

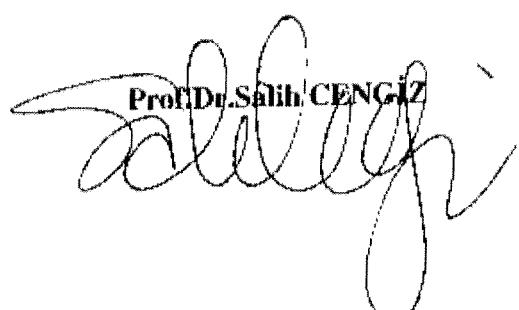
Metil gruplarını kaybederek solarlar.
Burada CV kristal viyole,
Tetra metil rozaniline dönüşmektedir.

Bu dönüşüm belge saklama koşullarında (güneşten uzak) bir kasa, dolap veya çekmecede en az on yıl sürmektedir. Bu solma iyi saklama koşullarında 30 yıla kadar uzayabilemektedir. (Bkz Aynı makalede John Allison Çalışması) Dönüşüm sonunda kristal viyole oranı azalırken metil viyole ve TPR artsa da sonuçta toplam boyalar miktarı azalmaktadır. Bu boyaların hepsinin arşiv koşullarında tamamen solması için daha da uzun zamana gerek vardır.

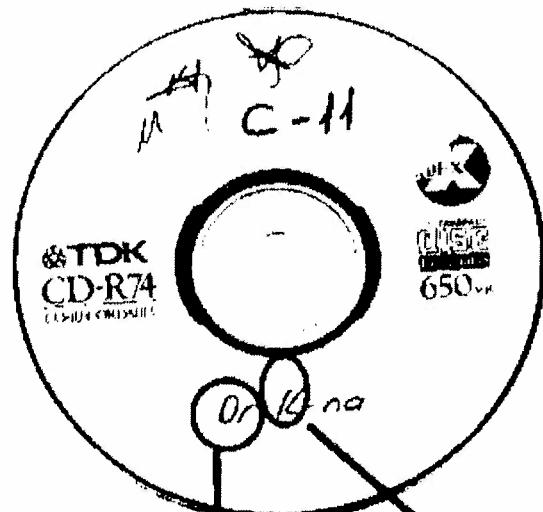
SONUÇ

- 1-) Yapılan analizlerin sonucunda antetli belgeler üzerinden alınan mürekkebin su bazlı bir mürekkep olduğu ve yapısında **yaş tayininde kullanılan ana bileşenlerden** Viktorya mavisi, Kristal Viyole, Metil Viyole ve Tetra Metil Pararozanilin adıyla bilinen maddelerden hiç birini ihtiyâ etmemesi sonucu mürekkep yaşı veya yazım zamanı hakkında delîc edilemediğinden bu konuda yorum yapılamayacağı.
- 2-) Yapılan ve yazıya zarar vermeyen (non destructive) karşılaştırmalı stereomikroskopik analizlerle İnceleme konusu 11 ve 17 no.lu CD'ler üzerinde "Or.K.na" ve "K.özel" yazısını, Süha Tanyeri antetli kağıtlardaki el yazılarındaki harfler ve bu harflerin şekil ve biçimlendiriliş bakımından incelemesini yapan Y.Doç.Dr.Jale BAFRA'nın 13.06.2011 tarihli Bilīkişî Mütalaasındaki taşınma bulguları ve/veya tespitleri dikkate alınarak işaret edilen harf veya karakterler üzerinde yapılan ölçütler ve yukarıda izah edildiği gibi matematiksel olarak normalize edilen sonuçlar (Tablo-1 ve Tablo-2) incelendiğinde 11 ve 17 no.lu CD'ler üzerinde "Or.K.na" ve "K.özel" yazısını oluşturan harf ve karakterlerin birer birer ve orijinal sayfaların yukarıda işaretli yerlerinden bir yazılım vasıtasiyla alınıp bitirilerek CD üzerine bir yazıcıya dik bağlı bir kalemlle oluşturuluklarının delilleri ilk rapora ek olarak teyiden elde edilmiştir.

Bilgilerinize ve yüce yargınızı arzederim.

Prof.Dr.Salih CENGİZ

2-) C-11 nolu CD üzerindeki yazı

Lsc. S. Er. Egt. Mf. F-19
 Bursa J. Blg. K-19
 lsc. Or. MGBB K-19
 Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa.
 Grace Kar. Is. Ins. Tb. K-19

1510 nolu ententli kağıt

1510 numaralı sayfada yazılı olan "Bursa J. K-19" yazısındaki "K" harfi ölçüm sonuçları :

4622.856 µm	4981.482 µm	443.866 µm
Oran : $(4622.856) / (4981.482) = 0.9$		443.866 µm

SZ

C-11 üzerindeki "K" harfi ölçüm sonuçları:

6598.046 μm	7476.560 μm	619.591 μm
Oran: $(6598.046) / (7476.560) = 0.9$		619.591 μm

1510 numaralı sayfada yazılı olan "1.nci Or.MGBB Khg'i" yazısındaki "Or" yazısı ölçüm sonuçları

İç Çap r1: 1717.909 μm	İç Çap r2: 3958.962 μm	Dış Çap R1: 2682.115 μm	Dış Çap R2: 4946.800 μm
$r1 / r2 = (1717.909) / (3958.962) = 0.4$		$R1 / R2 = (2682.115) / (4946.800) = 0.5$	

C-11 üzerindeki "Or" yazısı ölçüm sonuçları :

İç Çap r1: 2521.971 μm	İç Çap r2: 5968.748 μm	Dış Çap R1: 3680.981 μm	Dış Çap R2: 7143.979 μm
$r1 / r2 = (2521.971) / (5968.748) = 0.4$		$R1 / R2 = (3680.981) / (7143.979) = 0.5$	